

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Navodil za prilagajanje izrednega študija v višjem strokovnem izobraževanju obsega:

- Navodila za prilagajanje izrednega študija v višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 43/12 z dne 8. 6. 2012),
- Spremembo Navodil za prilagajanje izrednega študija v višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 44/17 z dne 18. 8. 2017).

NAVODILA za prilagajanje izrednega študija v višjem strokovnem izobraževanju

(neuradno prečiščeno besedilo št. 1)

I. UVOD

1. Vsebina navodil

S temi navodili se urejajo skupne osnove pri prilagajanju izrednega študija v višjem strokovnem izobraževanju.

V skladu z Zakonom o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04, v nadaljnjem besedilu: zakon) je mogoče izrednim študentom prilagoditi obseg in organizacijo študija.

Višja šola je pri načrtovanju in izpeljavi prilagoditev v skladu s temi navodili strokovno avtonomna, dolžna pa je izpeljevati take prilagoditve, ki izrednim študentom omogočajo doseganje kreditov, opredeljenih s študijskim programom.

2. Vrednotenje programov in njihovih delov v izrednem študiju

Ne glede na vrste in načine prilagoditev v obsegu in organizaciji se v izrednem študiju pridobi za celoten študijski program in za vsak njegov del (predmet, modul) enako število kreditnih točk, kot v rednem študiju.

II. PRILAGODITVE V OBSEGU IZREDNEGA ŠTUDIJA

3. Časovna izvedba izrednega študija

Izredni študij po posameznem študijskem programu se lahko izvaja v celoti manj, enako ali več časa kot redni, vendar ne več kot tri leta. Časovna izvedba izrednega študija je odvisna od ugotovljenega predznanja in izkušenj izrednih študentov, od hitrosti njihovega napredovanja po programu, od izbrane organizacijske oblike izrednega študija ter drugih pogojev, ki vplivajo na potek študija.

Pri določanju časovne izvedbe izrednega študija lahko višja strokovna šola v programu različno skrajšuje ali podaljšuje izvajanje posameznih delov študijskega programa (predmetov in/ali modulov).

Pri programskih enotah, pri katerih gre za varovanje zdravja oziroma varovanje življenja, mora izvajalec zagotoviti tak obseg kontaktnih ur, s katerimi zagotovi uresničitev ciljev varovanja zdravja in življenja. Ne glede na prvi odstavek tega člena se mora pri kandidatih brez predznanja in izkušenj izvesti polno število kontaktnih ur.

4. Začetek in konec študijskega leta

Znotraj študijskega leta, določenega z zakonom, lahko višja strokovna šola za izredni študij določi drugačen začetek, razporeditev in trajanje izobraževanja.

5. Časovna organizacija študijskega leta

Če izvajalec na podlagi strokovne ocene presodi, da je to primerno, lahko določi, da s študijskim programom določen obseg posameznega študijskega leta v izrednem študiju izvede tudi v manj kot 37 tednih, lahko pa v daljšem času, vendar ne več kot v letu in pol.

6. Tedenski obseg organiziranega študijskega dela

Tedenski obseg predavanj, vaj in drugih oblik organiziranega študijskega dela izrednih študentov se določa v odvisnosti od organizacijske oblike izrednega študija ter zaposlitvenega statusa izrednih študentov in lahko obsega manj kot 20 ur, v nobenem primeru pa ne več kot 40 ur.

Če je v posamezni študijski skupini več kot petina izrednih študentov, ki so zaposleni, je lahko tedenski obseg predavanj, vaj in drugih oblik organiziranega študijskega dela največ 16 ur.

Izjemoma, kadar gre za vaje v delovnih organizacijah ali druge posebne oblike študijskega dela, ki jih ni mogoče izpeljati drugače, je dopusten tudi večji tedenski obseg organiziranega študijskega dela, vendar je večji obseg mogoč največ deset tednov v študijskem letu.

III. PRILAGODITVE V ORGANIZACIJI IZREDNEGA ŠTUDIJA

7. Organizirano študijsko delo in samostojno učenje v izrednem študiju

V izrednem študiju poteka študij kot organizirano študijsko delo in kot samostojno učenje.

Organizirano študijsko delo obsega študijske aktivnosti, ki jih pripravi in izpeljuje višja strokovna šola. Med organizirano študijsko delo se v izrednem študiju poleg predavanj, vaj, praktičnega študija in ekskurzij štejejo še: terensko delo, projektno delo, skupinske ali individualne konzultacije, učne delavnice, organizirane priprave na izpite oziroma preverjanje in ocenjevanje znanja, učna pomoč, zagovor seminarskih nalog, mentorstvo, mentorsko delo v e-učilnicah, srečanja v skupinah pri e-študiju ali študiju na daljavo in druge oblike, ki jih izpeljuje višja strokovna šola za izboljšanje kakovosti organizacije izrednega študija.

Samostojno učenje izrednega študenta obsega učenje in drugo učno delo, ki ga študent izpeljuje sam.

8. Razmerje med obsegom organiziranega študijskega dela in samostojnim učenjem v izrednem študiju

Obseg organiziranega študijskega dela določa višja strokovna šola za vsako izvedbo študijskega programa sama na podlagi strokovne presoje o najprimernejših načinih izvedbe študijskega programa, značilnostih vpisanih izrednih študentov ter drugih pogojev. Pri tem pa je višja strokovna šola dolžna zagotoviti izvedbo praktičnega izobraževanja v obsegu, kot je določen s študijskim programom, in potrebne priprave za izvedbo diplomskega dela.

Pri določanju razmerja med obsegom organiziranega študijskega dela in samostojnega učenja je višja strokovna šola dolžna zmanjševanje obsega predavanj, vaj ipd. sorazmerno nadomeščati z oblikami pomoči in podpore izrednim študentom pri samostojnem učenju (konzultacije, mentorstvo, mentorsko delo pri e-učenju, učne delavnice, organizirane priprave na izpite oziroma preverjanje in ocenjevanje znanja, učna pomoč ipd.).

9. Organizacijske oblike izrednega študija

Izredni študij se izvaja v različnih skupinskih ali individualnih organizacijskih oblikah.

Med skupinske organizacijske oblike izrednega študija sodijo izvedbe, ki temeljijo na oblikovanju skupine izrednih študentov s predvidenim okvirnim skupnim načinom poteka in časovne izvedbe študija (predmetna, modularna, tečajna organizacijska oblika, e-izobraževanje z oblikovano študijsko skupino ipd.).

Med individualne organizacijske oblike izrednega študija sodijo vse izvedbe, ko je predvideno, da izredni študent pretežno ali v celoti študira sam, brez sodelovanja v skupini, pri čemer mu višja strokovna šola nudi le manjšo ali večjo pomoč v obliki manjšega obsega organiziranih predavanj, individualnih ali skupinskih konzultacij, drugih oblik organiziranega študija (vodeno samoizobraževanje, individualno e-izobraževanje, druge oblike individualnega študija na daljavo).

10. Razporejanje delov študijskega programa

V izrednem študiju je mogoče razporejati predmete in module po letnikih drugače, kot je predvideno s študijskim programom.

11. Pogoji za napredovanje

Izredni študenti napredujejo po posameznih sestavinah programa ne glede na letnik, študijske obveznosti morajo izpolnjevati v skladu s prilagoditvami študijskega programa oziroma s prilagoditvami, določenimi v osebni izobraževalni načrtu.

IV. NAČRTOVANJE, DOLOČANJE IN SPREMLJANJE PRILAGODITEV

12. Proces oblikovanja prilagoditev

Proces oblikovanja prilagoditev za izvajanje izrednega študija zajema načrtovanje predvidenih prilagoditev za posamezni študijski program in določitev prilagoditev za posamezno skupino izrednih študentov in/ali posameznega izrednega študenta.

13. Načrtovanje predvidenih prilagoditev

Višja strokovna šola lahko že ob odločitvi za izvajanje izrednega študija, najkasneje pa pred izvedbo razpisa za vpis, načrtuje predvidene prilagoditve za posamezni študijski program za daljše časovno obdobje, lahko tudi več inačicah. Višja strokovna šola mora pri načrtovanju predvidenih prilagoditev obvezno načrtovati izvedbo vaj, praktičnega izobraževanja in tistih dejavnosti, ki študentom omogočijo pripravo diplome oziroma pripravo na diplomski izpit.

Predvidene prilagoditve za posamezne programe v izrednem študiju so sestavni del letnega delovnega načrta.

Višja strokovna šola zagotovi, da so kandidati za izredni študij pisno obveščeni o predvideni organizacijski obliki izrednega študija v posameznem študijskem programu, o tedenski in letni organizaciji študija, o možnostih konzultacij in o drugih predvidenih prilagoditvah ter temeljnih značilnostih teh prilagoditev.

14. Uvodno spoznavanje izrednih študentov kot del procesa določanja prilagoditev

Izhodišče za določitev prilagoditev je uvodno spoznavanje izrednih študentov in izpeljani postopki priznavanja predhodno pridobljenega znanja.

15. Določitev prilagoditev v izrednem študiju

Po končanem vpisu, uvodnem spoznavanju vpisanih izrednih študentov in izpeljanih postopkih priznavanja predhodno pridobljenega znanja višja strokovna šola na podlagi analize značilnosti študijskih skupin in posameznih izrednih študentov določi prilagoditve študijskega programa za posamezne študijske skupine oziroma posamezne študente v individualnih organizacijskih oblikah študija. Pri tem izhaja iz že vnaprej načrtovanih predvidenih prilagoditev, pri čemer mora pri njihovem morebitnem spreminjanju zagotoviti izvedbo vaj, praktičnega izobraževanja in tistih dejavnosti, ki študentom omogočijo pripravo diplome oziroma pripravo na diplomski izpit.

Glede na s prilagoditvami določeno razmerje med obsegom organiziranega študijskega dela in samostojnega učenja v skupinskih organizacijskih oblikah, še posebej pa v individualnih organizacijskih oblikah izrednega študija, višja strokovna šola zmanjšanje organiziranega študijskega dela primerno nadomesti z ustreznimi oblikami pomoči in podpore izrednim študentom pri samostojnem študiju.

Določitev prilagoditev je pisni zapis, ki vsebuje seznam in opis prilagoditev za posamezno študijsko skupino za celoten predviden čas študija ali za posameznega študenta, če gre za individualno organizacijsko obliko. Sestavni del tega pisnega zapisa je [tudi](#) pregled oblik pomoči in podpore ter njihova dostopnost za študente.

Višja strokovna šola o vseh prilagoditvah in oblikah pomoči ter podpore pri študiju sprti obvešča izredne študente, pri čemer mora za tiste prilagoditve, ki bistveno vplivajo na pogoje študija (npr. sprememba kraja izvajanja študija, tedenska in letna organizacija študija), pridobiti njihovo soglasje.

16. Osebni izobraževalni načrt

Izredni študent, ki oceni, da bo imel zaradi posebnih okoliščin, povezanih s svojim študijem, težave pri sodelovanju in izpeljavi načrtovanega študija, lahko šolo zaprosi za izdelavo osebnega izobraževalnega načrta, v katerem se predvidijo posebne prilagoditve izrednega študija za tega študenta.

Če višja strokovna šola oceni, da so okoliščine, ki jih navaja izredni študent, utemeljene, skupaj s študentom pripravi osebni izobraževalni načrt, ki po podpisu obeh (študenta in šole) pridobi značaj medsebojnega dogovora o poteku študija.

Višja strokovna šola lahko posameznemu izrednemu študentu tudi sama ponudi izdelavo osebnega izobraževalnega načrta, če oceni, da obstajajo razlogi, ki narekujejo individualni pristop (študenti s posebnimi potrebami, priseljenci, nosečnice, matere z majhnimi otroki, aktivni športniki ipd.). Tudi v tem primeru osebni izobraževalni načrt pripravita skupaj izredni študent in šola, s podpisom obeh pa pridobi značaj medsebojnega dogovora o poteku študija.

V postopku oblikovanja osebnega izobraževalnega načrta se višja strokovna šola in izredni študent sporazumeta, kako bo njegov študij časovno in organizacijsko potekal, katere oblike organiziranega študijskega dela bodo študentu na voljo in v kakšnem obsegu. Sestavina tega dogovora je tudi določitev ustreznih oblik pomoči in podpore izrednemu študentu pri njegovem samostojnem študiju. Med oblikami pomoči višja strokovna šola posameznemu izrednemu študentu obvezno zagotavlja vsaj 5 ur individualnih ali skupinskih konzultacij pri posameznem predmetu ali modulu; če pa gre za e-študije, pa tudi usposabljanje za uporabo IKT orodij pri tem študiju.

Višja strokovna šola o možnosti priprave osebnega izobraževalnega načrta na primeren način obvesti vse izredne študente že pred pričetkom predavanj.

17. Svetovalec

Višja strokovna šola za vsakega izrednega študenta, za katerega se pripravlja osebni izobraževalni načrt, določi svetovalca, ki sodeluje v procesu dogovarjanja za določitev prilagoditev za študenta, pri spremljanju uresničevanja osebnih izobraževalnih načrtov in mu nudi svetovalno pomoč.

Višja strokovna šola izbere svetovalca izrednemu študentu med predavatelji ali strokovnimi delavci višje strokovne šole. Posamezen predavatelj ali strokovni delavec je lahko svetovalec več izrednim študentom.

18. Spremljanje in spreminjanje prilagoditev med študijskim letom

Višja strokovna šola med študijskim letom spremlja učinke prilagoditev izrednega študija in v soglasju s študenti določi njihove spremembe, če se izkaže to za potrebno.

Svetovalec posameznega izrednega študenta, ki ima osebni izobraževalni načrt, vsaj enkrat letno opravi evalvacijski pogovor z izrednim študentom in nosilci predmetov oziroma modulov v programu o uresničevanju osebnega izobraževalnega načrta.

Če evalvacijski pogovor pokaže, da ima izredni študent težave pri uresničevanju načrta, svetovalec predlaga ustrezne dopolnitve osebnega izobraževalnega načrta, zlasti andragoške podpirne ukrepe, ki bi izrednemu študentu pomagali pri študiju.

V. KAKOVOST IZREDNEGA ŠTUDIJA

19. *Kakovost izrednega študija*

Komisija za spremljanje in zagotavljanje kakovosti v okviru svojih pristojnosti in v skladu z merili Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu ter po usmeritvah Skupnosti višjih strokovnih šol spremlja tudi kakovost izrednega študija in vzpostavlja razmere za njegovo kakovost.

VI. DOKUMENTACIJA

20. *Vodenje dokumentacije v zvezi s prilagajanjem izrednega študija*

Višja strokovna šola v zvezi s prilagoditvami v izrednem študiju vodi vsaj naslednjo dokumentacijo:

- pisni zapis o določenih prilagoditvah za posamezne študijske skupine oziroma za posamezne študente v individualnih organizacijskih oblikah študija,
- osebni izobraževalni načrt za tiste izredne študente, za katere se pripravi osebni izobraževalni načrt.

Vsebino in obliko dokumentacije lahko enotno določi Skupnost strokovnih šol Slovenije.

Navodila za prilagajanje izrednega študija v višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. [43/12](#)) vsebujejo naslednjo končno določbo:

»VII. UVELJAVLJANJE NAVODIL

21. *Veljavnost in uveljavitev navodil*

Ta navodila začnejo veljati v študijskem letu 2010/2011, uporabljati pa se pričnejo v študijskem letu 2011/2012.«.

Sprememba Navodil za prilagajanje izrednega študija v višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. [44/17](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»II

Ta sprememba začne veljati v študijskem letu 2017/2018.«.